

1 Lebesgueův integrál a základy teorie míry

1.1 Lebesgueův integrál

Definice 1 (intervaly v $\mathbb{R}^d$). **Intervalem** v $\mathbb{R}^d$ nazveme množinu tvaru

$$(a_1, b_1] \times (a_2, b_2] \times \cdots \times (a_d, b_d],$$

uzavřeným intervalem v $\mathbb{R}^d$ nazveme množinu tvaru

$$[a_1, b_1] \times [a_2, b_2] \times \cdots \times [a_d, b_d],$$

otevřeným intervalem v $\mathbb{R}^d$ nazveme množinu tvaru

$$(a_1, b_1) \times (a_2, b_2) \times \cdots \times (a_d, b_d).$$

Objem intervalu I (případně uzavřeného, či otevřeného intervalu) definujeme jako

$$\text{Vol}_d(I) = (b_1 - a_1) \cdot (b_2 - a_2) \cdots (b_d - a_d) = \prod_{n=1}^d (b_n - a_n).$$

Definice 2 (dělení intervalu v $\mathbb{R}^d$). **Dělením intervalu** $I \subset \mathbb{R}^d$ nazveme libovolný konečný systém po dvou disjunktních intervalů $I_1, \dots, I_n \subset \mathbb{R}^d$, že

$$I = \bigcup_{k=1}^n I_k.$$

Definice 3 (nulová množina v $\mathbb{R}^d$). Množinu $A \subset \mathbb{R}^d$ nazveme **nulovou**, pokud pro každé $\varepsilon > 0$ existují intervaly $I_n \subset \mathbb{R}^d$, $n \in \mathbb{N}$, že

$$I \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} I_n \quad \text{a} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \text{Vol}_d(I_n) < \varepsilon.$$

Poznámky a příklady. 1. Každá konečná, či obecněji spočetná, množina je nulová. Množina $\{a\} \times \mathbb{R} \subset \mathbb{R}^2$ je rovněž nulová. Neprázdná otevřená množina není nikdy nulová.

2. Existují i nespočetné nulové podmnožiny $\mathbb{R}$ - Cantorova množina.

3. Spočetné sjednocení nulových množin je nulová množina.

4. (pro zajímavost) Pro omezenou funkci $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ platí

$$f \in \mathfrak{R}([a, b]) \iff \text{množina bodů nespojitosti } f \text{ je nulová.}$$

5. (důležitá) U mnoha vztahů funkcí (například $f = g$, nebo $f < g$) budeme říkat, že platí **skoro všude** pokud existuje množina míry 0, že daná vlastnost platí všude mimo tuto množinu. Například předchozí poznámku bychom mohli zformulovat jako

$$f \in \mathfrak{R}([a, b]) \iff f \text{ je spojitá skoro všude.}$$

Definice 4 (schodovité funkce a jejich integrál). Funkci $f : \mathbb{R}^d \rightarrow \mathbb{R}$ nazveme **schodovitou**, pokud existuje interval $I \subset \mathbb{R}^d$, jeho dělení $I_1, \dots, I_n$ a $c_1, \dots, c_n \in \mathbb{R}$, že

$$f = \sum_{k=1}^n c_k \chi_{A_k}.$$

Prostor všech schodovitých funkcí na $\mathbb{R}^d$ budeme značit H_d . Pro $f \in H_d$ definujeme její integrál jako

$$\int f = \sum_{k=1}^n c_k \text{Vol}_d(A_k).$$